

Briuselis, 2017 04 18
COM(2017) 171 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (naujosios EEĮ atliekų direktyvos) taikymo srities peržiūros

ir

dėl naujosios EEĮ atliekų direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, iki kurių turi būti pasiekti įrangos atliekų surinkimo tikslai, persvarstymo bei galimybės nustatyti atskirus vienos ar daugiau direktyvos III priede nurodytų kategorijų elektros ir elektroninės įrangos surinkimo tikslus

IšVADAS

Šia ataskaita įgyvendinami šie Direktyvoje 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų¹ (toliau – naujoji EEĮ atliekų direktyva) nustatyti reikalavimai:

1. Atlikti naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities, nustatytos 2 straipsnio 1 dalies b punkte, peržiūrą. Tai apima parametrų, pagal kuriuos atskiriama III priede nurodyta smulki ir stambi įranga (2 straipsnio 5 dalis), peržiūrą.
2. Persvarstyti 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus, iki kurių turi būti pasiekti įrangos atliekų surinkimo tikslai, ir galimybę nustatyti atskirus surinkimo tikslus vienos ar daugiau III priede nurodytų kategorijų atliekoms, visų pirma temperatūros keitimo įrangai, fotovoltinėms plokštėms, smulkiajai įrangai, smulkiajai IT ir telekomunikacijų įrangai ir lempoms, kuriose yra gyvsidabrio (7 straipsnio 6 dalis).

Šios ataskaitos paskirtis – pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai apie Komisijos veiksmus ir išvadas abiem šiais klausimais.

¹ Oficialusis leidinys L 197, 2012 7 24, p. 38.

1. NAUJOSIOS EEĮ ATLIEKŲ DIREKTYVOS TAIKymo SRITIES PERŽIŪRA, ĮVERTINANT PARAMETRUS, PAGAL KURIUOS ATSKIRIAMA STAMBI IR SMULKI ĮRANGA

1.1. Įvadas

Naujosios EEĮ atliekų direktyvos peržiūra, kurią atlikti reikalaujama pagal 2 straipsnio 5 dalį, pagrįsta Komisijos užsakymu atlikta „Direktyvos 2012/19/ES taikymo srities peržiūros“ analize². Atliktos šios užduotys:

- i. nustatyti naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities pakeitimai, susiję su elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) kategorijų pasikeitimais, ir įvertinta, ar dėl šių pasikeitimų reikės keisti naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritį;
- ii. peržiūrėti parametrai, pagal kuriuos atskiriama smulki ir stambi įranga;
- iii. palyginti galimi naujosios EEĮ atliekų direktyvos atviros taikymo srities ir Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos³ taikymo srities skirtumai ir įvertinta, ar dėl šių skirtumų reikės keisti naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritį;
- iv. įvertintas galimas naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities keitimo ekonominis ir socialinis poveikis, taip pat poveikis aplinkai;
- v. jei taikytina, atsižvelgiant į šį vertinimą, pasiūlyta reikiamų naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities pakeitimų.

Atliekant peržiūrą, tikslingai surengtuose pokalbiuose konsultuotasi su suinteresuotaisiais subjektais ir ekspertais⁴ ir išnagrinėta su taikymo srities keitimu susijusi dokumentacija, visų pirma nustatant produktų grupes, patenkančias į naujosios EEĮ atliekų direktyvos atvirą taikymo sritį.

Toliau pateikiama pagrindinių peržiūros išvadų apžvalga.

1.2. Taikymo srities peržiūra

Išnagrinėti šie trys naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities aspektai:

- Direktyvos taikymo srities pakeitimai (esamų 10-ies naujosios EEĮ atliekų direktyvos I priede išvardytų kategorijų, kurios tebėra taikytinos pereinamuoju laikotarpiu, pakeitimas 6-iomis naujomis kategorijomis III priede. Tarp jų numatytos dvi atviros – stambios ir smulkios įrangos – kategorijos).
- Smulkios ir stambios įrangos atskyrimas.
- Naujosios EEĮ atliekų direktyvos atviros taikymo srities ir Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos taikymo srities skirtumai.

² Galutinė ataskaita pateikiama Komisijos tinklalapyje http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/events_weee_en.htm.

³ Direktyva 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (Oficialusis leidinys L 174, 2011 7 1, p. 88).

⁴ Pavyzdžiui, kalbėtasi su įvairių valstybių narių ekspertais (kaip antai Prancūzijos aplinkos agentūros ADEME ir Prancūzijos aplinkos ministerijos atstovais), Didesnės gamintojo atsakomybės sistemų asociacijos ekspertais (surengtas EEĮ atliekų forumas), Europos EEĮ atliekų registro tinklo ekspertais ir suinteresuotaisiais subjektais, kurių specializacijos sritis aprėpia tikslines analizės produktų grupes (visų pirma namų ūkio apšvietimo įrangą, sodo įrangą ir elektrinius dviračius).

1.2.1. Naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities pakeitimai, susiję su elektros ir elektroninės įrangos kategorijų pasikeitimais

2 straipsnio 1 dalimi kartu su I, II, III ir IV priedais nustatyta naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritis.

Remiantis naująja direktyva, pereinamuoju laikotarpiu, t. y. nuo 2012 m. rugpjūčio 13 d. iki 2018 m. rugpjūčio 14 d., jos taikymo sritis beveik nesiskiria nuo Direktyvos 2002/96/EB (senosios EEĮ atliekų direktyvos) taikymo srities⁵. Vienintelis skirtumas – fotovoltinių plokščių įtraukimas į 4 kategoriją. Šios įrangos įtraukimas jau įvertintas poveikio vertinime, kuris atliktas prieš rengiant senosios direktyvos⁶ naują redakciją, todėl, atliekant šį vertinimą, jis nebuvo papildomai nagrinėjamas.

Nuo 2018 m. rugpjūčio 15 d. taikymo sritis bus atvira. Elektros ir elektroninė įranga bus skirstoma į šešias naujas kategorijas, kurios bus išdėstytos naujosios direktyvos III ir IV prieduose⁷. Tarp jų bus dvi atviros – stambios ir smulkios įrangos – kategorijos, kurių anksčiau nebuvo.

Visų pirma buvo siekiama išsiaiškinti, ar visa įranga, kuriai šiuo metu taikoma naujoji EEĮ atliekų direktyva, vis dar patenka į šios direktyvos taikymo sritį. Padaryta išvada, kad naujoji direktyva apima visas įrangos kategorijas, patenkančias į senosios direktyvos taikymo sritį. Taip pat nuspręsta, kad, taikymo sritį paliekant atvirą, bus išvengta problemų, kylančių dėl skirtingo produktų klasifikavimo valstybėse narėse. Tai savo ruožtu padės užtikrinti daugiau teisinio tikrumo ir darniau įgyvendinti naująją direktyvą.

Įvardytoji elektros ir elektroninė įranga, kuriai nuo 2018 m. bus taikoma naujoji direktyva, – tai namų ūkio apšvietimo įranga ir elektrinės dviratės transporto priemonės, kurių tipas nepatvirtintas. Atliekant analizę nustatyta, kad šių produktų kategorijų įtraukimas teikia papildomos naudos aplinkos apsaugos, administravimo ir ekonomikos požiūriu, o šio žingsnio įgyvendinimo sąnaudos, kaip tikimasi, turėtų būti nedidelės.

Taip pat padaryta išvada, kad naująją direktyvą nenustatoma naujų išimčių. Joje aiškiai patvirtinamos taikymo srities išimtys, kurias valstybės narės jau ir taip taiko praktiškai. Taip užtikrinama, kad direktyva būtų įgyvendinama darniai. Tai atitinka Komisijos poziciją⁸, kad įranga, patenkanti į senosios direktyvos taikymo sritį, neturėtų būti iš jos pašalinta ateityje.

Apibendrinant pažymėtina, kad atliekant analizę nustatyta, jog reikšmingų naujosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo srities pakeitimų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos kategorijų pasikeitimais, nėra. Tikimasi, kad, perėjus nuo 10-ies prie 6-ių atvirų kategorijų, bus galima užtikrinti daugiau teisinio tikrumo ir darniau įgyvendinti naująją direktyvą.

⁵ Senosios EEĮ atliekų direktyvos taikymo sričiai buvo priskiriama ši elektros ir elektroninė įranga: 1) stambūs namų apyvokos prietaisai, 2) smulkūs namų apyvokos prietaisai, 3) IT ir telekomunikacijų įranga, 4) vartojimo įranga, 5) apšvietimo įranga, 6) elektros ir elektroniniai įrankiai (išskyrus stambius stacionarius pramoninius prietaisus), 7) žaislai, laisvalaikio ir sporto įranga, 8) medicininiai prietaisai (išskyrus visus implantuojamuosius ir infekuotus produktus), 9) stebėjimo ir kontrolės prietaisai, 10) automatiniai daiktų išdavimo įtaisai.

⁶ Fotovoltinių plokščių analizė. Pridedama prie poveikio vertinimo, kuris atliekamas prieš rengiant naują EEĮ atliekų direktyvos redakciją (2011 m.). Galutinė ataskaita viešai pateikiama adresu <http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/Study%20on%20PVs%20Bio%20final.pdf>.

⁷ Nustatytos tokios kategorijos: 1) temperatūros keitimo įranga, 2) ekranai, monitoriai ir įranga, kurioje yra ekranų, kurių paviršiaus plotas didesnis nei 100 cm², 3) lempos, 4) stambi įranga (bent vienas iš išorinių išmatavimų didesnis nei 50 cm), 5) smulki įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm), 6) smulki IT ir telekomunikacijų įranga (nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm).

⁸ COM(2011) 478 galutinis (2011 8 11).

1.2.2. Parametrų, pagal kuriuos atskiriama smulki ir stambi įranga, vertinimas

Atliekant analizę taip pat aiškintasi, ar EEĮ atliekų direktyvoje tinkamai skiriama smulki ir stambi įranga (t. y. įranga, kurios nė vienas iš išorinių išmatavimų neviršija 50 cm, nuo įrangos, kurios bent vienas iš išorinių išmatavimų didesnis nei 50 cm).

Nors ir pripažįstama, kad nė vienas klasifikavimo kriterijus nėra tobulas, padaryta išvada, jog nustatytoji 50 cm išorinių matmenų riba, taikytina smulkiai ir stambiai įrangai atskirti, yra pagrįsta ir dera su praktiniais apribojimais, kuriuos patiria pasibaigusio gyvavimo ciklo produktų tvarkytojai. Dydžio kriterijus taip pat yra labai svarbus veiksnys elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, atliekų tvarkymo ir pasibaigusio gyvavimo ciklo produktų apdorojimo atžvilgiu. Atliekų surinkimo sistemos ir pasibaigusio gyvavimo ciklo produktų apdorojimo bei susijusi infrastruktūra skiriasi priklausomai nuo įrangos dydžio, kuris yra dar svarbesnis veiksnys negu svoris.

1.2.3. Naujosios EEĮ atliekų direktyvos ir Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos taikymo sričių skirtumų vertinimas

Pagrindinis abiejų direktyvų skirtumas – elektros ir elektroninės įrangos apibrėžtis: a) įranga, kuriai reikalinga elektros srovė arba elektromagnetiniai laukai bet kokiai numatytai funkcijai atlikti (Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyva), arba b) įranga, kuriai reikalinga elektros srovė arba elektromagnetiniai laukai tik pirminei (pagrindinei) funkcijai atlikti (EEĮ atliekų direktyva). Vadinas, kai kurios įrangos rūšys, kurios dabar patenka į Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos taikymo sritį, nepatenka į EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritį (pvz., benzininės vejapjovės, dujinės viryklės, kuriose įmontuotas tik elektroninis uždegiklis).

Galimybė suvienodinti EEĮ atliekų direktyvos ir Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos taikymo sritis apsvarstyta atsižvelgiant į sodo įrangos, kurioje sumontuoti vidaus degimo varikliai, pavyzdį. Prieita prie išvados, kad, tokią įrangą įtraukus į EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritį, nauda aplinkai būtų nedidelė. Taip yra todėl, kad, kaip rodo patirtis, pasibaigus gyvavimo ciklui, mažiausiai 80 proc. tokios įrangos jau dabar yra perdirbama. Ekonominiu atžvilgiu tokios įrangos įtraukimas lemtų papildomas sąnaudas gamintojams (pvz., administracines sąnaudas, susijusias su gamintojų įregistravimu kiekvienos valstybės narės nacionaliniame registre, į kurią įtraukiama rinkoje esanti elektros ir elektroninė įranga).

Taigi iš esmės įrangos, kuriai elektros energija reikalinga tik antrinei funkcijai atlikti, įtraukimo į EEĮ atliekų direktyvos taikymo sritį trūkumai viršija galimus privalumus. Atsižvelgiant į tikslų ir pobūdžio skirtumus, EEĮ atliekų direktyvos ir Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvos taikymo sričių skirtumai yra pagrįsti. Todėl toliau siekti suvienodinti šių direktyvų taikymo sritis būtų nepagrįsta.

1.3. Išvada dėl galimo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto

Atsižvelgiant į pagrindines atliekant analizę padarytas išvadas, susijusias su galima naujosios EEĮ direktyvos taikymo srities peržiūra, papildomi jos pakeitimai būtų nepagrįsti. Be to, šiuo – vis dar pereinamuoju – laikotarpiu tokie pakeitimai apsunkintų valstybių narių pastangas prisiderinti prie naujų EEĮ atliekų direktyvos apibrėžčių ir taikymo srities.

2. Naujosios EEĮ atliekų direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, iki kurių turi būti pasiekti įrangos atliekų surinkimo tikslai, ir galimybės nustatyti atskirus surinkimo tikslus vienos ar daugiau naujosios EEĮ atliekų direktyvos III priede nurodytų kategorijų elektros ir elektroninei įrangai persvarstymas

2.1. Įvadas

Siekdama parengti šią ataskaitą, kurios reikalaujama pagal naujosios EEĮ atliekų direktyvos 7 straipsnio 6 dalį, Komisija pasamdė nepriklausomus konsultantus susijusiems statistiniams duomenims, literatūrai ir techninei informacijai peržiūrėti. Ji rengė konsultacijas, įskaitant praktinį seminarą, su visais pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais (valstybių narių, pramonės asociacijų, didesnės gamintojo atsakomybės sistemų, NVO atstovais ir nepriklausomais ekspertais)⁹. Atliktos šios užduotys:

- a. apibūdinti sunkumai, su kuriais susidurtų valstybės narės, stengdamosi pasiekti naujosios EEĮ atliekų direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytus surinkimo tikslus;
- b. išnagrinėtas tikėtinas poveikis, kurį galėtų nulemti terminų, iki kurių turi būti pasiekti 7 straipsnio 1 dalyje nustatyti surinkimo tikslai, pakeitimas;
- c. išnagrinėtas tikėtinas poveikis, kurį galėtų nulemti surinkimo tikslo persvarstymas, atsižvelgiant į susidariusių EEĮ atliekų kiekį, kaip siūloma 7 straipsnio 7 dalyje;
- d. išnagrinėta galimybė nustatyti atskirus surinkimo tikslus vienos ar daugiau naujosios EEĮ atliekų direktyvos III priede nurodytų kategorijų elektros ir elektroninei įrangai ir apsvairstyta galimybė pateikti pasiūlymus tai padaryti, jei būtų nuspręsta, kad to reikia.

Toliau pateikiama pagrindinių vertinimo išvadų apžvalga.

2.2. Terminų, iki kurių turi būti pasiekti surinkimo tikslai, persvarstymas

Pasikonsultavus su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais ir įvertinus valstybių narių per kelerius pastaruosius metus praneštą atliekų surinkimo lygį¹⁰, išsiaiškinta, kad kai kurioms valstybėms narėms gali būti keblu pasiekti 2019 m. surinkimo tikslus. Šie nuogastavimai pasitvirtins, jei dabartinis surinkimo tempas bus išlaikytas, o surinkimo praktika nesikeis. Siekiant išsiaiškinti, kurioms valstybėms narėms labiausiai gresia nepasiekti EEĮ atliekų surinkimo tikslo, buvo įvertinti tokie aspektai kaip atotrūkis nuo tikslo ir pažangos tempas.

Viena iš problemų, apie kurias praneša valstybės narės ir pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, yra ta, kad didelis surenkamų atliekų kiekis nepatenka į EEĮ surinkimo statistiką. Tai ypač pasakytina tais atvejais, kai surinkimas vykdomas ne pagal didesnės gamintojo atsakomybės atitikties sistemas arba kai EEĮ atliekas tvarko ne įgalioti EEĮ atliekų perdirbėjai. Padėtį apsunkina tai, kad valstybės narės neturi pakankamų įgyvendinimo užtikrinimo ir stebėsenos pajėgumų. Kaip papildomos kliūtys siekiant minėtų tikslų įvardyta didelė žmonių, dalyvaujančių įvairioje EEĮ atliekų tvarkymo veikloje, įvairovė, nepakankamas visuomenės informavimas ir netinkama surinkimo infrastruktūra.

Siekiant pašalinti sunkumus, su kuriais valstybės narės susiduria siekdamos 2019 m. surinkimo lygio tikslo, apsvarstyti du galimi sprendimai:

⁹ „EEĮ atliekų surinkimo lygio analizė“ http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/events_weee_en.htm.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/waste/key-waste-streams/weee>.

- i. Atidėti 2019 m. terminą, siekiant suteikti valstybėms narėms daugiau laiko surinkimo tikslui pasiekti, nedarant poveikio esamoms nukrypti leidžiančioms nuostatomis¹¹;
- ii. Sumažinti susidariusių EEĮ atliekų 85 % surinkimo tikslą, nekeičiant jo įgyvendinimo termino.

Atidėjus terminą, valstybės narės turėtų daugiau laiko pasirūpinti infrastruktūra, kuri reikalinga EEĮ atliekoms rinkti ir tvarkyti. Tai jos galėtų padaryti padidindamos surinkimo taškų skaičių, optimizuodamos logistiką tarp surinkimo ir tvarkymo centrų, išplėtodamos brangiųjų medžiagų tvarkymo bei naudos didinimo pajėgumus ir sustiprindamos surenkamų srautų stebėseną. Vis dėlto 2008 m. senosios EEĮ atliekų direktyvos peržiūros tikslu atliktas poveikio vertinimas¹² parodė, kad pasiekti iki 2016 m. pateiktos rinkai elektros ir elektroninės įrangos 65 % surinkimo tikslą įmanoma. Todėl pratęsti esamo termino nederėtų.

Svarstant galimą EEĮ atliekų 85 % surinkimo tikslo peržiūrą atsižvelgta į valstybių narių per kelerius pastaruosius metus praneštą surinkimo lygį ir į pažangos, padarytos siekiant šių tikslų, tempą. Prieita prie išvados, kad valstybės narės turi spręsti neoficialiai surenkamų EEĮ atliekų, apie kurias nepranešama, problemą, nes tai yra reikšmingas veiksnys siekiant tikslo. Todėl, kol neturima tikslų duomenų apie nepranešamą EEĮ atliekų kiekį, kalbėti apie surinkimo tikslo persvarstymą nederėtų¹³. Be to, atidėjus terminą arba sumažinus surinkimo tikslą iškiltų grėsmė, kad naujosios EEĮ atliekų direktyvos tikslai nebus įgyvendinti, ir būtų prarasta gerokai išteklių bei pajamų iš brangiųjų medžiagų perdirbimo. Vis dėlto surinkimo tikslo sumažinimas padėtų sumažinti EEĮ atliekų tvarkymo sąnaudas. Tai galima pagrįsti tuo, kad reikėtų tvarkyti mažiau EEĮ atliekų, o tarp jų galėtų būti atliekų, kurias lengviau tvarkyti ir perdirbti. Tačiau apskritai nemanoma, kad bendros tvarkymo sąnaudos reikšmingai pasikeistų, kadangi, siekiant neatsilikti nuo technologinės plėtros ir masto ekonomijos, kurios padėtų kompensuoti šias sąnaudas, reikės nuolatinių investicijų.

Todėl atliekant analizę padaryta išvada, kad surinkimo tikslo pakoregavimas jį sumažinant arba termino pratęsimas lemtų reikšmingus nuostolius ekonominės ir aplinkosauginės naudos požiūriu. Nors 2019 m. surinkimo tikslas yra išties ambicingas, jį pasiekti būtų įmanoma, jei valstybės narės aktyviau stengtųsi spręsti minėtas problemas, ypač kylančias dėl nepranešamo EEĮ atliekų, surenkamų visais įmanomais būdais, kiekio ir veiksmingo įgyvendinimo užtikrinimo ir stebėsenos pajėgumų stokos. Tai patvirtina kai kurių valstybių narių padaryta pažanga – joms jau pavyko pasiekti aukštą atliekų surinkimo lygį. Nacionalinės priemonės, kuriomis užtikrinama, kad viso proceso metu būtų vykdoma su EEĮ atliekų tvarkymu susijusi veikla, pavyzdžiui, privalomas ataskaitų teikimas, kaip reikalaujama pagal EEĮ atliekų direktyvos 16 straipsnį, ir reguliarios nacionalinių valdžios institucijų atliekamos patikros, yra itin svarbios siekiant šio tikslo.

¹¹ Atsižvelgiant į tai, kad Bulgarijoje, Čekijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Vengrijoje, Maltoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Slovėnijoje ir Slovakijoje trūksta būtinos atliekų surinkimo infrastruktūros, o elektros ir elektroninės įrangos vartojimo lygis yra žemas, 7 straipsnio 3 dalimi šioms šalims leidžiama nukrypti nuo nuostatų ir nuspręsti:

- (a) nuo 2016 m. rugpjūčio 14 d. pasiekti mažesnę nei 45 %, bet didesnę nei 40% atliekų surinkimo lygį nuo elektros ir elektroninės įrangos, pateiktos rinkai per ankstesnius trejus metus, vidutinio metinio svorio; ir
- (b) atidėti 2019 m. surinkimo tikslo pasiekimo terminą iki pasirinktos datos, kuri negali būti vėlesnė kaip 2021 m. rugpjūčio 14 d.

Šia nukrypti leidžiančia nuostata pasinaudojo Čekija, Latvija, Lenkija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija.

¹² Siūlomos Direktyvos dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų poveikio vertinimas (2008 m. gruodžio mėn.) (SEC(2008) 2933).

¹³ Remiantis 16 straipsnio 4 dalimi, valstybės narės renka informaciją apie jų rinkoms pateikiamos elektros ir elektroninės įrangos, surinktos visais įmanomais būdais, kiekį ir kategorijas. Taip valstybės narės įpareigojamos rinkti informaciją apie visais būdais surinktas EEĮ atliekas.

Komisija teiks valstybėms narėms paramą ir patars, kaip geriau spręsti klausimus, dėl kurių kyla sunkumų siekiant šių tikslų. Tai bus dalis iniciatyvos, specialiai skirtos valstybėms narėms paskatinti laikytis EEĮ atliekų direktyvos nuostatų; ji pradedama įgyvendinti kartu su šia ataskaita ir yra orientuota į pagrindinius naujojoje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

Remdamasi atliktu vertinimu, Komisija daro išvadą, kad nėra pagrindo persvarstyti nei terminų, iki kurių turi būti pasiekti EEĮ atliekų direktyvoje nustatyti surinkimo tikslai, nei surinkimo tikslo, atsižvelgiant į susidariusių EEĮ atliekų kiekį. Šiuo metu persvarstant naująją EEĮ atliekų direktyvą minėtais aspektais kiltų rizika gerokai padidinti administracinę naštą – vietoj to visą dėmesį reikėtų skirti naujosios direktyvos įgyvendinimui.

2.3. Galimybės nustatyti atskirus surinkimo tikslus vienos ar daugiau kategorijų elektros ir elektroninei įrangai analizei

Vertinant poveikį, kurio galima tikėtis nustačius atskirus surinkimo tikslus vienos ar daugiau naujosios EEĮ atliekų direktyvos III priede nurodytų kategorijų (iš šešių esamų) elektros ir elektroninei įrangai, apsvarstyti du scenarijai. Bazinio, t. y. naujosios direktyvos nuostatas atitinkančio, scenarijaus atveju nustatomas bendrasis 85 % susidariusių EEĮ atliekų svorio surinkimo tikslas, taikytinas nuo 2019 m., nenustatant atskirų tikslų kiekvienai elektros ir elektroninės įrangos kategorijai. Daroma prielaida, kad bendrasis 85 % surinkimo tikslas bus pasiektas daugiausia surenkant sunkias ir lengvai prieinamas EEĮ atliekas – jų didesnė ekonominė vertė ir jas tvarkyti yra pigiau (arba pelningiau). Antrojo scenarijaus atveju būtų nustatomi kiekvienai elektros ir elektroninės įrangos kategorijai atskiri 85 % susidariusių EEĮ atliekų svorio surinkimo tikslai.

Vienas iš atliktos analizės tikslų buvo nustatyti, kokį ekonominį ir socialinį poveikį, taip pat kokį poveikį aplinkai lemtų skirtingo kiekvienos kategorijos EEĮ atliekų kiekio surinkimas pagal šiuos du scenarijus. Išsiaiškinta, kad nors nustačius atskirus surinkimo tikslus būtų gauta tam tikros ekonominės ir socialinės naudos, taip pat naudos aplinkos apsaugos požiūriu, sunku daryti išvadas apie tai, kiek tokių tikslų nustatymas ES lygmeniu būtų tinkamas. Padėtis įvairiose valstybėse narėse skiriasi. Kai kurios iš jų dar yra gerokai nutolusios nuo 85 % susidariusių kiekvienos kategorijos EEĮ atliekų surinkimo tikslo. Be to, suinteresuotiesiems subjektams ir valstybėms narėms tektų papildomų prievolių (pvz., ataskaitų teikimo, stebėsenos vykdymo) ir gerokai padidėtų administracinė našta. Esamo tikslo pakeitimas būtent šiuo etapu gali duoti priešingų rezultatų ir sukelti sumaištį.

Atsižvelgdama į pagrindines vertinimo išvadas, Komisija mano, kad šiuo etapu EEĮ atliekų direktyvoje nustatyti atskirų surinkimo tikslų nederėtų.